Temat: Odpowiedzialność rodziców za wychowanie potomstwa.

Cel: Kształtowanie świadomości skuteczności lub nieskuteczności metod wychowawczych.

Definicje wychowania:
1. Według Bogdana Suchodolskiego: Wychowanie to kształtowanie ludzi tak, aby umieli żyć we współczesnej cywilizacji, aby potrafili podołać zadaniom, które się przed nimi stawia. Aby korzystali z możliwości kulturalnego rozwoju i aby umieli czerpać radość z życia. Wychowanie to przygotowanie ludzi do pełnienia coraz to nowszych bardziej skomplikowanych zadań i ról społecznych zgodnie z rozwojem społeczeństwa.
2. Według Wincentego Okonia: Wychowanie to świadomie organizowana działalność społeczna oparta na stosunku wychowawczym pomiędzy wychowawcą a wychowankiem, której celem jest wywołanie zamierzonych zmian w osobowości wychowanka. Czynniki, które kształtują człowieka, to: osoby kierujące rozwojem (rodzice, nauczyciele), wychowanie równoległe (TV, mass media, instytucje pozaszkolne), samowychowanie.

Wykonajmy proste ćwiczenie. Na postawione pytanie postarajmy się odpowiedzieć jak dzieci naszych rodziców. Następnie postarajmy się wczuć w role rodziców i odpowiedzieć na te same pytania.

Jakie są powody buntu nastolatków przeciwko rodzicom?
……
……
……
……

Czym nastolatkowie ranią rodziców?
…..…….
……..…….
……..…….
……

Co zarzucają im rodzice?
……
……
……
……

Jakie błędy popełniają rodzice?
……
……
……
……

Kiedy możemy powiedzieć, że młody człowiek jest dojrzały?
……
……
……
……

Warto teraz porównać obie grupy odpowiedzi!

Powstaje pytanie jak wychowywać, aby osiągnąć właściwy skutek. Pewną podpowiedzią, ale nie gotowym systemem, są style wychowania opracowane przez autorów książki „Jak być bohaterem dla swoich dzieci?"

Style wychowania (Na podstawie: J. Mc Dowell, D. Day, *Jak być bohaterem dla swoich dzieci*, Warszawa 1992, s. 193 - 212.)

Styl autokratyczny

słabe wsparcie - silna kontrola

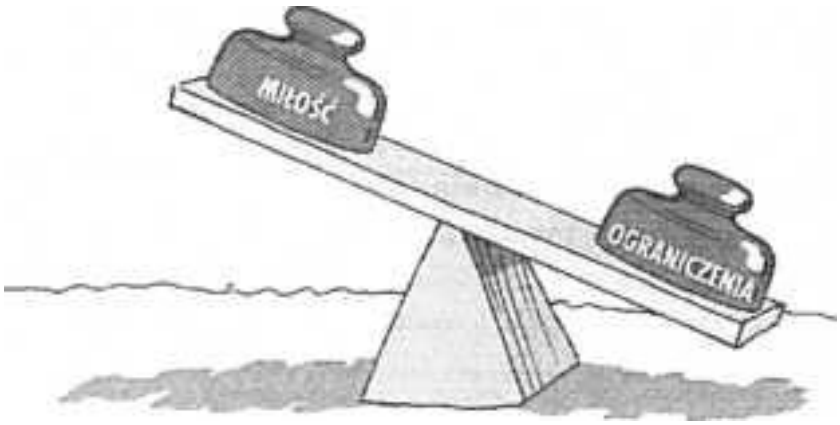

Autokrata jest to osoba o silnej woli, która dominuje nad innymi. Rodzice autokratyczni rozciągają nad swoimi dziećmi władzę absolutną, są skłonni przesadnie je kontrolować i w niewielkim stopniu wspierać ich działania i zachowania. Ograniczenia zdobywają przewagę i dominują nad miłością. Wychowanie w tym duchu może przybrać tragiczny w skutkach wymiar i prowadzić do znęcania się nad dziećmi w różny sposób. Czasami w rodzinach autokratycznych rodzice zapewniają dzieciom wszystko poza odpowiednim wsparciem i miłością.

Styl pobłażliwy

silne wsparcie - słaba kontrola

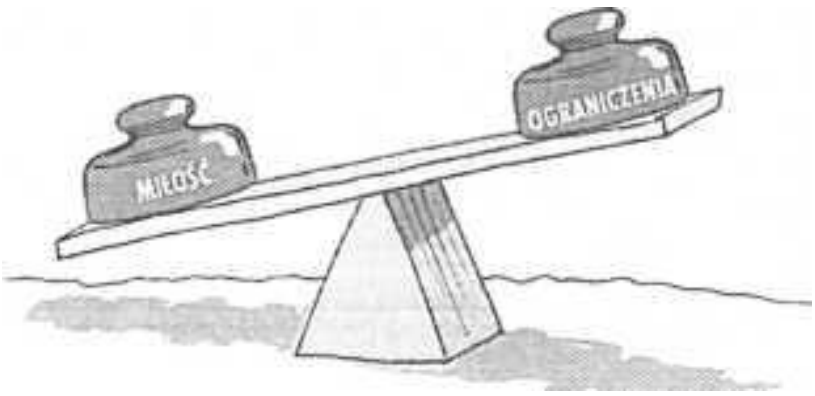

Rodzice pobłażliwi silnie wspierają swoje dzieci, zupełnie nie stosując wobec nich

kontroli. Miłość przeważa nad ograniczeniami, co w konsekwencji prowadzi do braku równowagi w rodzinie. Dzieci wychowywane w tym duchu traktują swoich rodziców jako zakładników. Dzieci wychowywane w sposób pobłażliwy potrafią postawić na swoim, ale nie są szczęśliwsze od dzieci z rodzin autokratycznych. U nich zachwiana zostaje równowaga miłości i ograniczeń. Brak ograniczeń powoduje u dziecka następujący ciąg myślowy: „Gdyby naprawdę im na mnie zależało, bardziej interesowaliby się tym, co robię. Czasem czegoś by mi zakazywali. Wygląda na to, że tak naprawdę to mnie nie kochają".

Styl obojętny

słabe wsparcie (*dziecko osamotnione)* - kontrola słaba *(lub jej brak)*

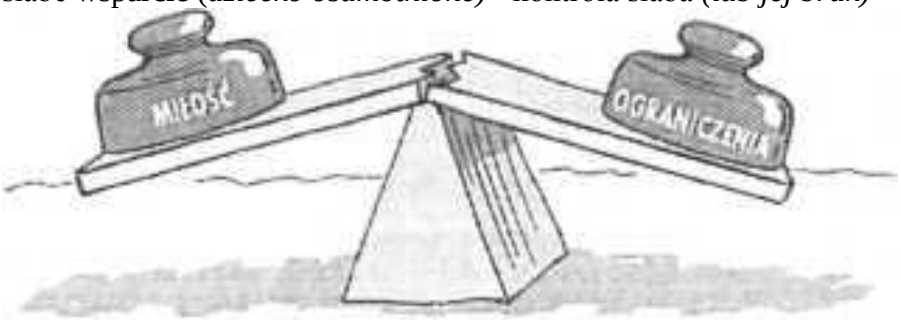

W latach osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych XX wieku środki przekazu zalała propaganda sukcesu - posiadania dzieci, wielkiego domu. Wielu rodziców dało się złapać na lep propagandy i próbowało za wszelką cenę dotrzymać kroku powszechnemu popędowi. Ucierpiało na tym życie rodzinne. Mimo woli, rodzice nie mogli poświęcać swoim dzieciom wystarczająco dużo czasu. Ów brak zainteresowania można zinterpretować jako obojętność. Pokolenie wychowywane w atmosferze pobłażliwości i przyzwolenia wydało na świat pokolenie obojętnych. Obojętność może wyrażać się na wiele subtelnych sposobów. Gdy dzieci odkryją w postawie rodziców obojętność, mogą poczuć się urażone i okazać swoje niezadowolenie. Być może w ten sposób wyrośnie nam „pokolenie urażonych i gniewnych".

Styl szanujący

prawidłowa równowaga kontroli i wsparcia

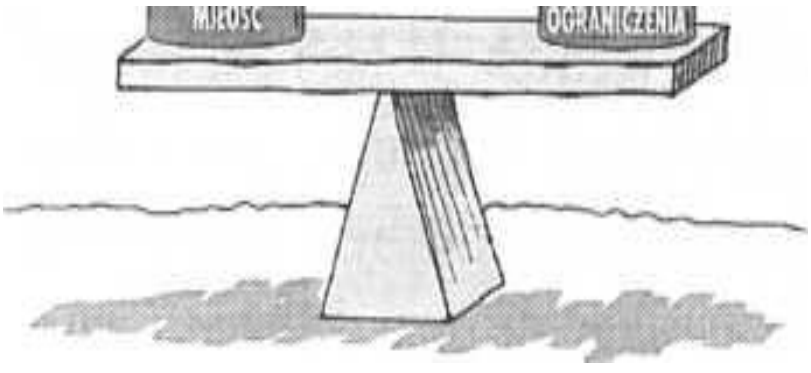

Efektywne wychowanie oparte jest na poszanowaniu dziecka. Najlepiej opisał ten styl św. Paweł: „A wy, ojcowie, nie pobudzajcie do gniewu waszych dzieci, lecz wychowujcie je w karności, napominając, jak chce Pan" (Ef 6, 4). Można sparafrazować te słowa: „Nie doprowadzajcie swych dzieci do szału, stosując autokratyczne, pobłażliwe lub dające odczuć obojętność metody wychowawcze. W ich miejsce budujcie pełne miłości, autorytatywne związki oparte na mądrości słowa Pańskiego". Ważne jest spokojne reagowanie na złe

zachowanie dziecka. Ważne, by kara nie była zbyt wielka.